

SLOVENE

Štev. 114. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v petek, 20. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. Vupravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna pettvesta (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondveta
20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Svoboda vesti.

Dunajski korni poveljnik grof Uexküll-Gyllenband je vsem častnikom v dunajsko-novomeški garniziji prepovedal obiskovati dvor vojvode Parmškega. Kaj je storil visoki dostojanstvenik kraljevega rodu, da je prišel v nemilost pri protestantskem generalu in poveljniku dunajskega kora? V svojo službo je sprejel bivšega odstavljenega c. kr. častnika in c. kr. komornika grofa Ledochowskega. Kako hudodelstvo je paš moral učiniti grof, da je izgubil tako častni mesti? Svoj čas so bivšega častnika grofa Ledochowskega vprašali, kako li sodi o dvo-boju. In grof kot katoličan in zvest držav-ljan odgovori: »Obsojam dvoboj, ker ga pre-povedujeta katoliška vera in avstrijska dr-žavna postava.«

C. kr. častniški častni svet in najvišji c. kr. komorni urad sta pa v protislovju z določili katoliške cerkve in državne postave, ki obedeve prepovedujeta dvoboj, razsodila, da je grofova izjava ničevan izgovor, in po-gumni grof, ki je višje cenil svoje versko prepričanje in državno postavo, kakor pred-sodke svoje družbe, je izgubil častniški na-slov in tudi dostojanstvo dvornega ko-mornika.

Postopanje poveljnika dunajskega kora mora biti utemeljeno v kakih vojaških pred-pisih. Neverjetno je, da bi kar na svojo pest se upal general žaliti kraljevo hišo Parm-skega vojvode. V vojaških predpisih ali pa v onih častniških častnih svetov mora biti določilo, ki smatra odstavljenega častnika za tako propalo osebo, da zastrupi celo kra-ljevske hiše tako, da ne smejo prestopiti praga te hiše c. kr. častniki! Če obstoje taka določila, smemo pa tudi opravičeno zahte-vati, da se to katoliški in državno-pravni mo-rali nasprotno besedilo objavi dobesedno.

Vojvodov sin je tudi c. kr. častnik. Jeli ta tudi ne sme več v hišo svojega visokega očeta? Žena njegova je hči nadvojvode Fri-derika. In nadvojvoda Friderik in drugi nad-vojvodi in visoki vojaški dostojanstveniki še vedno obdčujejo v nadvojvodovi hiši, v oni hiši, katere praga ne sme prestopiti naj-majši poročnik garnizije v Dunajskem No-vem mestu, da ne omadežuje svoje časti!

Radovedni smo, če boče dunajski vo-jaški poveljnik svoje povelje razširil tudi na dunajske častnike in na častnike, ki so nad-vojvodi. Poslovnik ostane poslovnik, in če obsega taka določila, da odstavljeni častnik izgubi za celo svoje življenje svojo čast in postane vsaka družba in vsaka hiša, v ka-teri obdčuje, brez časti, potem mora dunaj-skim častnikom prepovedati obdčevanje z ro-dovino Parmškega vojvode.

Pa zakaj bi hodili častniki omadeževati svojo čast v nadvojvodovo hišo. Saj imajo prilike dovolj za zabave, ne da bi omade-ževali svojo častniško čast! Ne da bi trpela njihova čast, smejo obdčevati z razupitimi poštenjakoviči in goljufi, smejo zapeljivati omožene žene, tudi obiskovanje zloglasnih hiš ni v nikakem nasprotju z vojaško častjo. Vsaj znano ni, da bi bil dunajski vojaški poveljnik to prepovedal. Obdčevanje z možem, kateri je vsled svojega verskega prepričanja obsodil dvoboj in z nadvojvodo, ki spoštuje

tega pogumnega moža, seveda onečasti c. kr. častnika! Stvar bi bila smešna, če ne bi ža-lila mravnopravnega in verskega čuta.

Povelje dunajskega vojaškega poveljnika je žaljivo za vsakega katoličana.

Nikakor ne smemo trpeti, da bi se v častniškem zboru tako brutalno postopalo proti katoličanom, ki morajo obsojati dvoboj, ki ga sploh obsoja vsak pameten mož in ki je popolnoma nepotrebna, četudi nevarna igrača.

Armado in častništvo vzdržuje v Avstriji s svojim denarjem ljudstvo, ki je po svoji pretežni večini katoliško.

Katoliško ljudstvo ima pa tudi pravico, da častniki, ne mečejo iz svojih vrst mož, ki so zvesti katoličani. »Pogum je lepa reč, a pogum naj pokaže častnik pred sovražni-kom in ne v dvoboju«, je rekel cesar Jo-žef II.

Vojaška uprava ima drugega posla več ko preveč, kakor ščitenje barbarskega dvo-boja. Zapravljivost, sekature, pohlepno in na-sladno življenje in pijančevanje — to naj preganjajo iz vojaških vrst!

Vojaška uprava naj moralno dvigne čast-niški kor, da hode kos svoji nalogi ob res-nih časih!

Rusko-japonska vojska.

Očividno je, da Japonci nameravajo pro-dreti sedaj proti Liaojanu od juga, namreč od Hajčena. »Neue Freie Presse« je mnenja, da Kuropatkin ne bo poskušal že pri Hajčenu, nekako za reko Haitso upreti se Ja-poncem, ker tu bi bili Rusi v nevarnosti, da jih Japonci od Niučvana in Fenvandena napadejo ob straneh in za hrbtom in bi bili lahko prisiljeni umakniti se brez boja. Po mnenju »Neue Freie Presse« se Rusi tudi pri bolj severno ležeči postaji Anšančan ne bodo resno ustavljali Japoncem.

Veliko bitko pri Liaojanu bi bilo Ru-som le tedaj izvršiti, če je motiensko gorako sedlo še v ruskih rokah in če so gorske steze severnejšega fonšulinskega gorovja še zasedene od Rusov, ker sicer bi bili lahko tudi tu Rusi napadeni od strani in za hrbtom.

Nikakor pa ne bo bil Kuropatkin bitke pri Liaojanu, če se potrdi angleška vest, da so iz treh divizij obstoječi iz Koreje do-šli japonski oddelki obšli severnovzhodno Fenvandčen in da prodirajo proti Mukdenu, torej za hrbtom umikajočih se Rusov. Včeraj zvečer je došla iz Berolina vest, da so vi-deli 50 kilometrov za Mukdenom (1) japonske oddelke, ki so se ondi utrdili. — Glavna japonska armada, ki iz Hajčena pro-dira proti Liaojanu, je močna 70.000 do 80.000 mož, dočim je ostalo japonsko voja-štvo razdeljeno v drugih črtah. Kuropatkin razpolaga z 115.000 možmi, a toliko jih po mnenju nekaterih listih ne more postaviti v Liaojanu, ker mora druge braniti razne gorske prehode, ki vodijo sovražnika v nje-govo levo krilo. Izključeno seve ni, da bo skušal Kuropatkin vendar le v prihodnjih dneh zadati s svojim izbornim konjeništvom kak poraz prodirajočim Japoncem.

Skoro gotovo bo Kuropatkin za ofen-zivo počakal čet iz Rusije. Do tedaj ne bo odločilnih bojev.

Mr. Hales, dopisnik »Daily News« po-roča o položaju v Port Arturju: Neki japonski batalijon, ki je pred tednom prodiral od zaliva Kineon, so ruski topničarji in kozaki vrgli nazaj. Razven »Retvizana« in »Askolda«

so vse druge ruske ladje, v luki sposobne za boj. Japonci so imeli 85 mrtvih. Kuropatkin hoče vzdržati Port Artur in Vladi-vostok, a opusti ostala obmorska mesta. Ruska armada bo izvajala severno od Jalu defenzivo, da prične prodirati me-seca julija.

Japonsko konjeništvu se je doslej po-kazalo kot jako slabo. Kozaki so veliko več vredni.

Mr. Hales protestira proti Japoncem prijaznemu značaju angleškega in ameri-škega poročanja, ki prihaja iz japonskega taborišča ter pravi, da je to pripisovati le oficielnemu pritisku Japoncev, kajti vsakega dopisnika, ki hoče izvrševati neodvisno kri-tiko, izženejo iz Japonskega.

Dve japonski bojni ladji uničeni.

Nezgoda, ki je zadela Ruse s »Petro-pavlovskem«, je izravnan. Japoncem sta se potopili dve bojni ladji. Poročila o tem se glase:

Čifu, 19. maja. (Reuterjevo poroč.) Nekateri iz Talienvana došli Rusi trdijo, da sta neka japonska oklopnica in neka japonska križarica pri Port Arturju v ponedeljek zadeli ob mino ter se potopili.

London, 19. maja. Reuterjev urad poroča iz Čifu: Potopljeni japonski ladji sta linijska ladja »Sikišina« in velika križa-rica »Asama«. Potopili sta se mej bombardiranjem na Port Artur. »Sikišina« se je potopila v par minutah. »Asama« pa šele, ko so jo zavlekli nekoliko proč. Ruska torpedovka je priplula iz portarturske luke, a se je zopet vrnila, ko se je japonsko bro-dovie pomnožilo. Vhod v luko je sedaj, ko so Rusi odstranili od Japoncev potopljene parnike, zopet prost, vendar je vožnja ondi še vedno jako nevarna. Zveza severno od Dalnjega je popolnoma pretrgana.

Čifu, 19. maja. Po nadaljnjih poro-čilih iz Dalnjega v Čifu došli Rusov, ka-tera so sporočili ruskemu konzulu, ni bilo časa rešiti moštva potopljene japonske linij-ske ladje »Sikišina«. Druga bojna ladja, ki se je zadela na mino, ni velika križarica »Asama«, ampak linijska ladja »Suji«.

Tokio, 19. maja. Admiral Togo po-roča: Mej 15. t. m. pri Port Arturju vlada jočo megla je zadela križarica »Kasuga« na križarico »Jošino«, ki se je v par minutah potopila. Rešili smo samo 90 mož. Istega dne je zadela linijska ladja »Hacuse« na ru-sko mino ter se potopila. 300 mož posadke smo rešili.

Kakor razvidimo iz poročila admiral-a Togo, sta se torej potopili kri-žarici »Jošino« in oklopnica »Hacuse«.

»Jošino«, oklopna križarica, 110 metrov dolga, 14 metrov široka; vsebina znaša 4225 ton, stroji 15.960 konjskih sil in je vozila 22 milj na uro. Zavarovana je bila ob stolpih z oklepom 101 mm. in krovom ob vodni črti 114 mm. močnim. Oborožena je bila s štirimi topovi 15 cm. kal. in os-mimi topovi 12 cm. kal. in imela razun teh še 29 lahkih brzostrelnih topičev. Na ladji je bilo 360 mož. Ako primerjamo poročila admiral-a Togo, je utonilo z »Jošino« 270 japonskih mornarjev.

»Hacuse« je ena izmed štirih največjih japonskih oklopnih (»Mikasa«, »Asahi«, »Sikišina«, »Hacuse«). Bila je mnogo lepša, nego ruski »Petro-pavlovsk«. Dolžina »Ha-cuse« znaša 122 metrov, širjava 23 metrov in plove 8-2 metrov globoko. Vsebine ima 15.240 ton, moči za 16.100 konj in plove 19 morskih milj na uro (35 km.). Oklep ob pasu znaša 23 cm., v stolpu 356 cm. in krov 101 mm. Oborožene so te ladje s štiri-mi topovi 305 cm. kal. (ki streljajo 380 kilogramov težke krogle), 14 topovi 15 cm.

kal. in 32 lahkimi topiči. Posadka te la-dje znaša 740 mož. Primerjajoč poročilo admiral-a Togo pridemo do zaključka, da se je s to ladjo potopilo 440 japonskih mornarjev, to-rej je skupno število na kri-žarici »Jošino« in oklopnici »Hacuse« utonivših japo-nskih mornarjev 710. Za Japonce je to očividno večja izguba, nego je bila iz-guba Petropavlovskega za Ruse. Ve-ljala je »Hacuse« Japonce 20 do 25 milijonov kron.

Zveza mej Kitajci in Japonci.

Pariz, 19. maja. »Agence Havas« po-roča iz Petrograda, da se je izrazil neki (!) ruski general o japonskem bojnem načrtu, da bo prihodnji japonski napad naskok na celi črti, da prisilijo Japonci generala Kuropatkin-a prestopiti na kitajsko ozemlje. Vprašanje je seve, če se jim to posreči.

Petrograd, 19. maja. Dasiravno kitajska vlada vedno zatrjuje, da bo ostala v rusko-japonski vojski popolnoma nevtralna, vendar z raznimi čini vzbujajo mandžurske oblasti sumnje, da dobivajo tajna naročila v rusko-sovražnem smislu. Oblasti ne pre-ganjajo Cunguzov, ampak jih še celo ščitijo. V Fenvandenu je stanoval general Kuroki v hiši Taotaja (kitajskega deželnega svetnika), gardni častniki pa v hišah uradnikov in bo-gatašev.

Živila so dobivali Japonci zastonj, ali pa le proti malemu plačilu, dočim so se Rusom kitajski uradniki pritoževali, da jim radi nev-tralitete ne morejo pomagati.

Japonska in angleška poročila o prodiranju japonske armade.

Tokio, 19. maja. Po izkrcanju Ja-poncev pri Kajpinu se je vnel s sovraž-nikom ljut boj, v katerem so imeli Japonci mnogo izgub. Pri umikanju so razdrli železnico v Port Adam.

Tokio, 19. maja. Uradno poročilo o delovanju druge armade od 5. do 17. maja se glasi: »Druga armada se je izkrcala že na prej določenem kraju 5. t. m. pod var-stvom brodovja. Takoj so bili odposlani od-delki proti Pičukavi, da pokvarijo brzo-javne naprave in železnico. 6. t. m. je pre-gnal oddelek naše armade sovražnike raz-neko višino južno od Pulantien. Zajedno so razrušile naše čete en most in brzojav. Pri tem delu smo naleteli na sovražnikov oddelek, obstoječ iz 300 mož pehote in 100 mož ko-njenice. Od Japoncev je bil eden mrtev, 4 pa ranjeni. 7. t. m. je porušil del naše armade železnico in brzojav med Pulantienom in Sanšilipu. 13. t. m. smo razrušili železnico severno-vzhodno od Pulantiena. 16. t. m. smo zasedli hribovje med Čišatonom in Čuššanom. Od tam smo pregnali proti jugu 3 do 4 sovražnikove bataljone z 8 to-povi. Mi smo izgubili 146 mrtvecev in ranjencev.

Tokio, 19. maja. Japonski generalni stab poroča, da je japonska armada, ki se je izkrcala 5. t. m. na Liaotunu, odrezala tudi stranske ruske zveze. Neki oddelek je 16. t. m. ob pol 1. uri popoldne napadel so-vražnika v bližini Sisanliyatse te ga pognal v beg proti jugu. Ob 3. uri 40 m. so zasedli Japonci višine, ki se razprostirajo severno od Činlečvana, 6 km. severnovzhodno od Kindžu ter so pregnali sovražnika skoro do Kindžu.

London, 19. maja. »Daily Telegr.« poroča, da so Japonci od južno-zahodne strani obkolili so-tesko Montienter zasedli me-sto Kiyang.

London, 19. maja. V izlivu Liao Japonci še niso odstranili min. Tudi v Dal-njem japonsko brodovje še vedno odstranjuje mine.

Tokio, 19. maja. Ko so Japonci za-sedli Kajpin, so bežali Rusi proti Daščau.

London, 19. maja. Za 20. in 23. t. m. se pričakuje skupnega napada na Port Artur na suhem in na morju.

London, 19. maja. »Daily Mail« se poroča iz Petrograda, da je japonsko opazovalno brodovje nehale blokirati Vladivostok, tako da sta dva v Ameriki kupljena parnika lahko došla v pristanišče. »Daily Chronicle« pa poroča iz Tokia: Vse civilno vladivostsko prebivalstvo se je moralo na zapoved mestnega poveljnika umakniti za reko Amur.

Čifu, 19. maja. Sem je došlo celo brodovje majhnih čolnov z 200 Kitajci. Pokvarjen je pomol v Talienvanu.

London, 19. maja. Močno deževanje zavira prodiranje Japoncev proti Liaojanu in Mukdenu. Peta divizija se je v ponedeljek pod varstvom bojnih ladij izkrcala ter šteje 15 000 mož. Cilj te divizije je Hajčen in Niučvan.

Ruska poročila o prodiranju.

Petrograd, 19. maja. General Kuropatkin brzojavlja carju: Oddelek japonske prednje straže, ki je taborila do 14. t. m. v Sinkajlinu in Kaniapuci, 34 km severno zahodno od Fenvančena, se je umaknil proti Felinđjanu. V dolini izliva rek Badaoke in Tajane je manjši japonski oddelek. Siujan ni v japonski oblasti. Močna ogledna četa stoji v Sedeikhogbi, 25 km proti jugovzhodu. Kakor se poroča, so Japonci zapustili Takušan. V Lunvanmjavu stoji 600 Japoncev, v Salitsajpudci pa 300. Vse druge japonske čete so se umaknile v smeri proti Fenvančenu. V Kabalinu, 16 km južnozahodno od Fenvančena, je 5000 Japoncev. Ker sedaj veliko dežuje, so pota zelo slaba.

Petrograd, 19. maja. Generalni poročnik Saharov brzojavlja generalnemu štabu: Dne 17. t. m. zjutraj so se umaknili oddelki japonske prednje straže, ki so stali na veliki cesti iz Liaojana proti Thikimenci, proti Canzalinu, zapustili nato Seljučan ter se pomikali proti Fenvančenu. V fenvančenski okolici so napravili Japonci močne utrube. Tudi v Sikučindzi taboreči japonski oddelek je odšel. Manjši japonski oddelki stoji v Khondukhanu in Sunvanmjavu, na levem bregu Tajanke in v Salitsajpudci. Majhne japonske čete se prikažejo v sinjanski okolici.

Rusi v Koreji.

Pariz, 19. maja. »Agence Havas« poroča iz Sangaja: Kozaki so razrušili most pri Andžu ter prerežali brzojavno žico severno od Pjenjana. Japonci so odposlali pomožnih čet v severno Korejo, da tvorijo zopet zvezo med japonsko armado in generalnim štabom. Kakor se kaže, so v gensanski okolici taboreče ruske čete mnogo številne.

Očitjanja proti ruskim poveljnikom.

London, 19. maja. »Daily Chronicle« poroča iz Antuna: Neki vjeti ruski častnik predbaciva generalu Sasulidžu in častnikom generalnega štaba strahopetnost v bitki pri Kuilendenu, ter trdi, da so, ko je padel Kaštalski, zapustili bojno vrsto in oddali poveljstvo polkovnim poveljnikom, ki o bojnem načrtu štaba niso ničesar vedeli. Torej niso mogli dati drugega povelja, kakor vztrajati do smrti, kar je moštvo tudi hrabro izvršilo.

Koreja proti Rusiji.

Sčul, 19. maja. Koreja je uradno preklcala vse pogodbe in koncesije z Rusijo.

Japonci v Niučvanu.

Pariz, 19. maja. »Matin« poroča iz Petrograda: Ruski generalni štab je dobil brzojavko, da so Japonci došli v Niučvan.

Razna poročila.

Petrograd, 19. maja. Najstarejši sin grofa Tolstaja odide kot vojni poročevalec nekega odeškega lista na bojišče.

Petrograd, 19. maja. O položaju v Port Arturju poroča »Russky Invalid«: »Pripraviti se moramo pravočasno na poročilo, da je Port Artur popolnoma izoliran. Vendar pa ta dogodek ne bo velike važnosti za izid vojske. Osodepoln bi tudi tedaj ne bil položaj, ako bi portarturska posadka padla pod razvalinami baterij in portarturskih utrd, ako bi naše portartursko brodovje, do boja na odprtem morju prisiljeno, bilo slavno poraženo. Na končni izid vojske to ne bo vplivalo, ker bodo vedno dohajajoče ruske čete slednjič vendarle premagale Japonce. Na morju pa jih bo poplačalo balistično brodovje za njih zvito izlorabljanje našega miroljubja.

Berolin, 19. maja. Car je dovolil, da se veliki knez Ciril poroči z veliko vojvodinjo hesensko, ker se je pri potopu »Petropavlovsk« tako hrabro vedel.

Zasedanje delegacij.

(Avstrijska delegacija.)

Budimpešta, 19. maja. (Uradno poročilo.) Ko so delegatje v proračunskem odseku odobrili proračun ministertva za una-

nje zadeve, je poročal dr. Pergelt o proračunu mornarice. Proračun je posenil poveljnik mornarice admiral baron Spaun. Naša bojna mornarica ni mogla slediti v sed letno ji odkazanih malih zneskov novim iznajdbam tehnike.

Za pospeševanje novih del pri mornarici so v polnem obsegu merodajni razlogi, katere je včeraj navedel vojni minister za armado.

Poveljnik mornarice je zaupno razložil nove oblike bojnih ladij pri drugih državah in naznanil, da kakor je za armado potrebna kreditna akcija, če jo hočemo imeti za boj pripravljeno, mora isti način veljati tudi za mornarico. Samoobsebi je umovno, da tu niso merodajni politični oziri. Dolžnost vsake države je, da ima tako urejeno vojno moč, da je vedno pripravljena za vojsko, če ji jo usili kaka druga država.

Vojna mornarica oborožena tako, kakor zahtevajo nove iznajdbe, je neobhodno potrebna vsaki državi, četudi ni velika. O konkretnih slučajih je dal poveljnik mornarice pojasniti v zaupni seji.

Pri razpravi o kreditu za okupacijske dežele je odgovarjal skupni finančni minister na stavljen vprašanja. Za pravoslavne je izdelan samostojni statut, katerega sta potrdila tako pravoslavna duhovščina kakor tudi pravoslavni laiki. V kratkem potrdi statut tudi patriarhat.

Spopolnjenje cerkvene organizacije odobrava vse bosansko prebivalstvo, o čemur je imel minister priložnost se prepričati osebno na svojem popotovanju v okupacijskih deželah. Tudi za ureditev občin je izdelan načrt. Pridno proučujejo novo preosnovno davkov. Železniški tirji se preurejujejo v interesu lesnih trgovcev monarhije kakor tudi v fiskalnem interesu Bosne.

Minister pripozna opravičenost želje za nove železniške zveze in naznani obenem, da on pri tem vprašanju ni merodajen. Proračun za zasedeni deželi je proračunski odsek nato odobril.

Prihodno sejo bo imel proračunski odsek 25. t. m. popoldne. Obravnaval bo o izvanrednem kreditu za armado in za mornarico.

Ogrska delegacija.

Budimpešta, 19. maja. Ogrska delegacija je imela danes popoldne ob 4. uri sejo. Poročevalec Münich je poročal o proračunu skupne armade. Vojni minister je dal ista pojasniti, kakor svoječasn v proračunskem odseku avstrijske delegacije.

Naš cesar.

Dunaj, 19. maja. Cesar bode do 26. t. m. ostal v Budimpešti odkoder odpotuje v Bruck ob Litavi, kjer bode nadzoroval vojaštvo v ondotnem taborišču. Na Dunaj se vrne cesar 28. t. m., kjer bode 2. junija prisoten pri procesiji Sv. Rešnjega telesa; ob 3. uri popoldne pa cesar zopet odpotuje v Budimpešto, kjer bode ostal do 15. junija.

Ali stojimo res pred vojsko?

Budimpešta, 19. maja. V seji neodvisne ogrske stranke je poslanec Rathay opozarjal stranko, da mora pravočasno zavzeti stališče nasproti ogromnim zahtevam vojnega ministra. — Podpredsednik stranke Thaly je opozarjal na oni del govora Goluchowskega, kateri je bil namenjen Turčiji. Govornik je dejal: Tak govor pri diplomatih ni naveden in je naravnost za Turčijo izzivajoč. V svojem govoru je Thaly opozarjal na prisrčno bratovsko razmerje, katero vedno obstoji med Ogri in Turki in na one prijateljske razmere, katere so bile skazane Košutu in drugim na Turškem. — Nastop Goluchowskega ni bil pravilen in namen njegovega govora sumljiv. Dobili smo utis, da hoče Goluchowski prisiliti Turčijo na vojsko. Veliki vojaški krediti so povzročili vojne priprave za napad na Solun. — Velike priprave za oboroženje vojne mornarice dokazujejo, da se vladni krogi boje konflikta z Italijo. V politiki Goluchowskega ne smemo prezreti orientalskega vprašanja in ne smemo pozabiti nika kor, da so turški vojaki pogumni, požrtvovalni in izborni oboroženi.

Dunaj, 19. maja. Dobro poučeni delegati trde, kakor poroča »Zeite«, da za pospeševanje oboroženja niso bili merodajni vzroki, katere je navedel vojni minister. Pri konferenci med Goluchowskim in Tiltonijem v Opatiji niso bile poravnane vse sporne točke. Avstrijski diplomati sumijo, da zasleduje Italija na Balkanu svoje koristi, katere so v nasprotju z avstrijskimi. Nikaka skrivnost ni, da Italija na vso moč pospešuje oboroževanje svoje armade in mornarice. O resničnih vzrokih o pospeševanju oboroževanja je bilo le malo delegatov poučenih. Pri večji prevladnosti vladnih krogov so bili na nevarnost, ki preti monarhiji na jugu, opozorjeni delegati po pojasnilih poveljnika mornarice, kateri je opozarjal na potrebo zboljšanja obrambenih sredstev ob našem morskem obrežju.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 19. maja. Zbornica je pritrdila predlogu, da dobita za svoje parlamentarne zasluge grofa Zigmund Wimpffen čast magnatov. Nato prične razpravo o investicijskih predlogih.

Bela Konjathy povdarja, da Košutova stranka odobruje predlog, ker bode investicije deloma odpravile gospodarsko krizo. Krizo v trgovini in industriji bode odpravilo le samostojno ogrsko carinsko ozemlje. — Poslanec Ernst splošno odobrava predloge. Pomanjkljivo je, da predloga prezira skrb za zdravje in dobrodelne ustanove za delavce. Po govoru finančnega ministra pl. Lukacsja je zbornica splošno odobrila predloge. Tretje branje bode danes, (20. maja) tudi bode danes volitev v kvotno deputacijo.

Kvotna deputacija.

Dunaj, 19. maja. Več nemških članov kvotne deputacije ugovarja, da bi imela kvotna deputacija prihodnjo sredo v Budimpešti sejo, ker bi dal finančni minister lahko svoja pojasniti deputaciji na Dunaju.

Francoska in Vatikan.

Pariz, 19. maja. Francoska je odpoklicala poslanika pri Vatikanu Nisarda, na nedoločen čas.

Pariz, 19. maja. »Agence Havas« poroča o izvanredni seji francoskega ministrskega sveta, v kateri so razpravljali o papeževem protestu proti potovanju predsednika francoske ljudovlade v Rim. Ob enem je ministertvo sklenilo odpoklicati francoskega poslanika pri Vatikanu, ako Vatikan objavi javnosti svoj protest in ako bode dokazano, da je besedilo Francoski izročenege protesta bilo prijavljeno tudi drugim velevladstvom.

Pariz, 19. maja. »Rad cal« poroča, da bode protestna nota apostolske stolice povzročila ločenje cerkve od države na Francoskem in da tak predlog pride sedaj v kratkem v zbornici v razpravo. »Echo de Paris« poroča, da bode Combes porabil papežovo noto v svojem govoru proti Rimu in proti kongregacijam.

Rim, 19. maja. Vatikanski krogi izjavljajo, da »Humanite« ni priobčila avtentičnega besedila protestne note apostol. stolice povodom Loubetovega obiska v Rimu.

Stavka delavcev v Lombardiji.

Milan, 19. maja. Več tisoč delavcev v provinci Navarra, kateri delajo na polju pri rižu, je stopilo v stavko zato, ker jim gospodarji nočejo zboljšati zasluzka. Boje se resnih nemirov.

Italijanski državni zbor.

Rim, 19. maja. (K. ur.) Kakor poroča »Popolo Romano«, je zbornica z velikim zaščenjem sprejela pojasnilo Tiltonijevo o njegovem sestanku z grofom Goluchowskim v Opatiji. Zbornica je odobrila po nadrobni razpravi proračun ministertva za zunanje zadeve.

Razširjenje volivne pravice na Švedskem.

Stockholm, 19. maja. Druga zbornica je s 116 glasovi proti 108 glasov odklonila predlog Banekov o razširjenju volivne pravice.

Maziljenje kralja Petra.

Belgrad, 18. maja. Kakor poroča »Politika«, ne bode kralj Peter maziljen v žiškem samostanu, marveč v Belgradu. Pri slavnosti bota najbrže tudi navzoča bolgarski in črnogorski knez.

Poulični boji v Odesi.

Odesa, 19. maja. Predvčeršnjim so bili v Odesi poulični boji. Vseučiliščniki in delavci so razgrajali pred županovo hišo. Policija je poklicala na pomoč vojaštvo. Prišlo je do boja, kateri je trajal od 9. ure dopoldne do 4. ure popoldne; 5 kozakov je bilo ubitih in 15 ranjenih. Izmed rasgrajalcev je ubitih 30 delavcev in 15 dijakov; veliko število je ranjenih. Mesto so zasedli kozaki.

Položaj na Balkanu.

Petrograd, 19. maja. »Novoje Vremja« razpravlja o poročilu grca Goluchowskega in povdarja, da pri odkritih pojasnilih Goluchowskega morajo pač izginiti vsi dvomi o prijateljskih odnosih med Avstrijo in Rusijo glede balkanskega vprašanja. Za Rusijo so izvajanja Goluchowskega še zato posebne važnosti, ker so ruski državniki o Balkanu ravno tega mnenja, kakor Goluchowski. Težko, da bi sedaj turška vlada še zavirala izvršitve reform.

Belgrad, 19. maja. Srbski kralj je v Sabacu nagovoril meščane. V svojem nagovoru je povdarjal, da hoče vedno vladati kot ustavni vladar.

Sofija, 19. maja. Tukaj trdijo, da se je knez Ferdinand branil sprojeti turškega poslanca kn Munir pašo iz Pariza. Kljub temu bode knez obiskal sultana v Carigradu.

Belgrad, 19. maja. Avstrijska monitorja »Samos« in »Kores« ter ena torpedovka so zasidrani nasproti Belgradu.

Berolin, 19. maja. »Berliner Tageblatt« se poroča iz diplomatskih krogov, da odsotnost avstro-ogrskega in ruskega poslanika v Carigradu ni slučajna. Misli se, da sta tem hoteli državi posvariti turško vlado, naj nikar ne dela teškoč reformam.

Sofija, 19. maja. Boris Sarafov je včeraj odpotoval v Dzumaj v Makedoniji.

Carigrad, 19. maja. Govor grofa Goluchowskega je napravil na turško vlado in na sultana globok vtisek.

Zader, 19. maja. Sef generalnega staba, general Beck, je došel v Split in bil slovesno sprejet.

Sofija, 20. maja. Včeraj se je vrnil tušod zastopnikov makedonske organizacije in raznih bolgarskih strank, ter je sklenil zahtevati od vlasti garancije, da bo turška vlada napram bolgarskim beguncem res izvršila, kar je obljubila, in da jim tudi dá za prvi čas nekaj sredstev. Storili so se v tem smislu že koraki pri zastopnikih Avstrije, Rusije in Italije.

Štajerske novice.

š Zaupni shod v Mariboru. Za zadnji torek dne 17. maja so poklicali deželni poslanci zaupnike iz celega Slovenskega Štajerja, da se posvetojuje, kako do sebi pri prhodnjih deželnozbornskih volitvah iz splošne volivne skupine enotno in složno postopanje, in da se pogovore o načinu agitacije. V vsem se je dosegla popolna edinost. Vse natančneje se lahko izve pri političnih društvih.

š Slovensko društvo v Mariboru je imeo dne 15. t. m. v Narodnem domu svoj občni zbor. Govoril je g. dr. Fr. Rosina o volilni pravici v deželni zbor štajerski. Izvolil se je sledeči odbor: predsednik g. dr. in dež. poslanec in dež. odbornik Franc Robič, odbornikom pa gg.: dr. Rosna, dr. Turner, dr. Pipuš, dr. Vratovšek, dr. Mlaček, posestnika Lingelj, Thaler, dr. Srnec, dr. Gorišek, posestniki Velebil, Lorber in Grizold.

š Slavnostna akademija v mariborskem kn. šk. bogoslovju. Kaj lepo in primerno so proslavili mariborski bogoslovci majniško kraljico v nedeljo, 15. t. m., ko so priredili povodom 50 letnice slovesnega razglasenja dogme v brezmadežnem spočetju bl. D. Marije veliko in vsekozi zanimivo akademijo. Slavnostna dvorana je nudila gledalcu krasen pogled. Naj omenimo le, da je zrla s stene podoba slaviljenke tega večera, brezmadežno spočetje Device. Nad njo je bil okusno napravljen kronogram s pomenljivo letnico 1854. Okoli podobe so bili razvrščeni zeleni oleandri in duhteče cvetlice. Zleto se nam je, kakor bi hotela tekrovati narava sama, da dostojno ozaljša majniško Kraljico. Prijeten vonj in pestro cvetje je napolnjevalo dvorano, tako da si se čutil prestavljenega v prekrasno majniško naravo. Pred to nakičeno podobo so pokazali mariborski gg. bogoslovci, kako goré njih mladeniška srca za nebesko kraljico, tu so ji izročili znova svoje misli in želje. Ob določeni uri se je zbralo v dvorani vse polno najodličnejših gostov. Akademijo so počastili s svojo navzočnostjo prevz. knezoškof in visokočastni gg. kanoniki, prihitela je tudi vsa mestna duhovščina svetna in redovna. Vapored slavnostne akademije je obsegal sedem točk, štiri pevske in tri govorne, ki so bili med posameznimi pevskimi proizvajani. Odkrito priznavamo, da je težko reči, kateri teh točk je prisoditi palmo; kajti pevci, kakor govorniki so rešili svojo nalogo vsekozi častno. Pevci, bogoslovski moški zbor, okrepčen z nekaterimi zunanji močmi, in deški zbor gojencev dij. semenišča, so bili pod spretnim vodstvom g. A. Jeharta. Pevske točke je spremljal na klavirju stolni organist g. Wagner, na harmoniju pa g. Fr. Ostrž. Uvodna pesem »Himna bl. D. M.«, ki jo je nalašč za to slovesnost uglasbil blag. g. skladatelj Foerster, je jako ljubka in prierna pesmica. Mogočen vtis je napravila nad uro trajajoča kantata »Sveti Alojzij« (Koehler). To je bilo nekaj izvanrednega. Čuditi smo se morali, kako se je ta jako težka skladba izvajala v vsakem oziru točno in precizno. Kako dobro je bil izvežban moški in deški zbor, kako fino izlikani solisti! Vsa hvala gre pač č. g. Al. Čižek u. ki je pel kot tenor solo težavno vlogo sv. Alojzija. Njegov glas je nežen in jako simpatičen. Vlogo grofa Ferdinanda je pel kot bariton vlog g. A. Tkavc, čegar glas je poln in izrazit. Gamljiva in prijeten bariton g. J. Tratnika, oba zbora klavir in harmonij, vse se je zedinilo v skoro odarajočo harmonijo. Nekaj posebnega je bila zadnja točka, himna »Salve Mater!« To je himna v starem gregorijanskem koralu. Ko so zaorili iz mladeniških gel krepki akordi, smo se prepričali o veličastnosti tega častiljivega cerkvenega napeva. Kakor pevske

točke, tako so uspeli tudi govori povsem izborni. Uprav krasno je označil prvi go-
vornik g. V. Žolgar v latinskem jeziku
brezmadežno spočetje in njega razmerje na
pram duhovniku, očrtal imenitnost in veliki
pomen te dogme za sedanjega duhovnika.
Drugi govornik g. A. Berk je proslavljaj
v vznesenih besedah v slovenskem jeziku
brezmadežno spočetje kot svetlo zvezdo na
obzorju naših dni. Dokazal je, da so obso-
jene v tej dogmi posredno vse poglavitne
zmote današnjega časa, povdarjal, da je re-
šenje sedanjih perečih vprašanj v Marijinem
češčenju, slavil nebes kraljico kot vzor Ma-
rijinih družb. G. J. Ozimič je naglašal
kot tretji govornik (v nemščini) važnost Ma-
rijinega posredovanja, pokazal način in moč
njunega posredništva. Vpored se je izvršil
vseskozi dobro. Zato pa je tudi odsevala iz
obrazov vseh navzočih veselje in navduše-
nost. Vidno vzruščen je bil zlasti prevzvi-
šeni nadpastir, ki je po končanih točkah iz
pregovoril bogoslovcem nekaj prisrčnih lju-
beznivih in očetovskih besed. Vspodbujal jih
je, naj ohranijo v svojih obljube, ki so jih
storili ta večer in naj jih tudi resnično iz-
vršijo, oklepajo naj se bl. brezmadežne De-
vice, sv. Alojzija in sv. Jožeta. Ko je dal
premilostljivi nadpastir še svoj blagoslov, je
bila lepa slovesnost končana. Ta krasni večer
ostane gotovo vsakemu udeležencu v neiz-
brisljivem spominu.

Dnevne novice.

Ljubljana, 20. maja
**Letošnji občni zbor „Slovenske Ma-
tice“** bo 8. junija ob 6. uri zvečer.

Osebnostna vest. Absolvirani tehnik gosp.
Karol Orel je pridružen drž. stavbinski
službi na Kranjskem.

Sestanek prijateljev treznosti.
Prijatelje zmernostnega gibanja opozarjamo
na sestanek, ki je bil že napovedan v na-
šem listu in se bo vršil binkoštno ro-
k ob šestih urah zvečer v »Ro-
kodelskem domu« v Ljubljani. Do
brodošli vsi zdržniki in zmerniki prve, druge
in tretje stopinje! Razgovor bo o tem,
kako naše gibanje razširiti.

Nov vojaški veteranski kor.
V nedeljo popoldne, dne 15. t. m., je sklical
gosp. Franjo Sustarsič, mizarški
mojster v St. Vidu nad Ljubljano, doslužene
vojake v društveno dvorano k posvetu za
ustanovitve vojaškega pod-
pornega društva s sedežem
v St. Vidu nad Ljubljano. Okoli
100 dosluženih vojakov se je odzvalo vabilu.
Navdušeno so sklenili, da si osnujejo po-
trebno društvo. Upisalo se je takoj 56 udov
in ti so izvolili osnivalni odbor, kateri oskrbi
pravila in pa višje potrjenje.

Novomeška meščanska godba.
Iz Novega mesta se nam piše: Dne 2. ju-
nija t. l. praznuje uniformirane mestne in
meščanske garde godba v Novem mestu 50
letnico svojega obstanka. Tem povodom pri-
redi godba koncert na vrtu g. A. Müllerja;
vstopnice za ta koncert se že razprodajajo.
S to slovesnostjo je združena še druga. Ta
dan praznujeta namreč tudi godbeni vodja
gospod Matija Merše in gosp. Franc Mišjak,
oba narednika pri godbi, svojo petdesetlet-
nico, odkar delujeta kot izvršujoči člana pri
godbi. To sta edina dva, ki sta od ustanov-
nitve godbe do zdaj skozi 50 let posve-
tila svoje moči v prosih in razvoj naše
godbe. Oba častitljiva siva starčka pa sta še
krepka in prekosita marsikateremu mlajšemu.
Oba sta doslužena vojaka in na prihod se
jima svetila vojna in jubilejska kolajna. Pet-
deset let biti kot izvršujoči član pri eni
godbi in vkljub temu še zdaj krepak, to je
nekaj izvanrednega in se najde le redkokje.
Zatorej zaslužita ta dva jubilarja, da jima
izkažemo svoje spoštovanje s tem, da se
kolikor mogoče mnogobrojno udeležimo kon-
certa, ki se priredi tudi njima kot staro-
stama naše godbe v čast. Pri tej priložnosti
spomnim se ganljive in resnične dogodb,
ki se tiče jubilarja gospoda Meršeta. V noči
16. julija 1866, okoli 10. ure, sedel je naš
jubilar gospod Matija Merše ob bregu Krke
pri mestnem mlinu z namenom, da bi se
kopal. Ne daleč od njega sedel je na deski
Ignacij Detela, dijak 6. gimnazijskega raz-
reda, ki se je hotel tudi kopati v Krki. Go-
spod Merše se je držal bolj pri kraju, ker
nevešč plavanja si ni upal daleč v Krko, ki
je bila tam nad dva sežnja globoka. Ko je
prišel iz vode in se mislil obledeti, pogleda
po svojem tovarišu, pa ga nikjer ne zazna,
in tudi na njegov klic se ne oglasi. Temne
slutaje ga prešinejo, hiti na prostor, kjer se
je prej dijak sklenil, in tam najde sicer
obleko, njega pa ne. Tu vidi naenkrat, da
se sredi Krke pokažeta dve roki in del
glave nad vodo in zopet zgineta pod vodo.
Gospod Merše se ni dolgo obotavljal, ljuba-
zen do bližnjega ga je gnala, da je, ne me-
neč se za to, da ni znal plavati, hipoma
skočil v vodo za potapljačima se ter ga za
roko prijel. Ko je potapljačiji to čutil, okle-
nil se ga je še s drugo roko in z nogami
in se ga krčevito držal, da se skoro ni mo-

gel ganiti. Sunil se je z nogo ob tla Krke
in se pogoltnil kvišku ter prispel na površino,
ali v drugem trenutku zginila sta zopet oba
v globodino. Stlenil je že z življenjem,
videl je, da ne bo mogel priti na suho, ker
ne zna plavati, in se ga nesrečni potoplenec
krčevito drži in ovira pri rešilnem delu. V
tem strašnem trenutku priporoči svoje otro-
čičke, ženo in sebe Materi božji Mariji De-
vici na Trški gori in jo prosi za pomoč.
Sape mu že zmanjkuje, moči ga zapuščajo,
naenkrat pa čuti zopet moč v sebi in pogum.
Na dnu Krke se plazi proti obrežju in res
pride na suho. Tudi zdaj ne misli nase,
svojo pozornost obrne najprej na rešenca,
ki je bil popolnoma brez zavesti. S težavo
se oprosti njegovega objema in prične koj
samaritansko delo, da ga spravi v življenje.
Po dolgotrajnem trudu se pokažejo zopet
znaki življenja in njem. Ko ga nese domu,
najde pri Krki še družega v nezavesti le-
žati. Drugi dijak, g. Šušljaj, ki je videl, kako
sta oba zginila pod vodo, se je tako pre-
strašil, da je padel v nezavest. Tudi tega
vzdrami, oba spravi domu in potem šele
misli na se. Vseled tega si je nakopal dolgo-
trajno bolezen, katera ga je mučila celih
osem mesecev, katero je pa srečno prešal.
Za to njegovo plemenito dejanje priznala se
mu je talija za rešitev življenja. To lahko
potrdi učenec, ki živi zdaj v Ljubljani. To
dejanje dokazuje plemenito srce našega ju-
bilanta g. Meršeta, ki si je pridobil splošno
spoštovanje vsega meščanstva. — Dne 2. ju-
nija t. l. pokažimo, da čislamo take značaje
in tudi godbo, ki šteje take moče med svoje
člane, in pridimo v velikem številu na kon-
cert. Udeležijo naj se vsa društva in vsi
stanovi brez razlike. Naša godba pa bo z
izbranimi komadi in dobrim igranjem po-
kazala, da je prva godba na Dolenjskem,
kos svoji nalogi ter vredna vsestranske pod-
pore. Naša godba je res izvrstna in priljub-
ljena in je tudi večkrat v Ljubljani in dru-
god pri vsaki večji slavnosti igrala v zado-
voljstvo občinstva. Naš kapelnik g. Filip
Emeršič se pa tudi trudi, da izvežba godbo
vsestransko, in njegov trud ni zaman. Na
svidenje torej dne 2. junija t. l. pri gospodu
A. Müllerju.

Velik požar je bil večeraj ponoči
v Ogulinu. Lesne zaloge tvrdice Neuberger
so bile v plamenu in več milij daleč je bilo
tako svetlo, kakor da bi bil dan. Do večeraj
popoldne niso mogli še pogasiti ognja. Ko-
maj je bilo mogoče preprečiti, da ni ogenj
zažgal tudi mesto. Železniški vlaki so vozili
kakor v ognjenem morju, ker je železnična
drta v obližju kraja, kjer je divjal požar.
Grozna vročina je povzročila, da so pri žele-
zniških vozeh popokale vse šipe. Skoda
je velikanaka.

Ustreljen. V Bohinjski Bistrici se
je 16. t. m. spri 35letni delavec Janez Arh
z dvema Lahoma, ki sta ga pretepla, potem
je pa eden nanj ustrelil. Arh je bil zadet v
trebuh in je drugi dan umrl. Orožniki so
aretirali Luba Mansimetta, ki je označil svo-
jega tovariša Ernesta Saccani za storilca. —
Saccanija doslej še niso dobili.

Iz Kroke nam poročajo, da ho-
čejo zdaj po sredno končani stavki nekateri
celo stvar zasukati kot konkurenčno spletko.
Trda namreč, da so tisti delodajalci, ki so
sprejeli delavske zahteve, nalašč nahujskali
delavce v stavko. Delavci z največjo ogor-
čenostjo oporekajo ti trditvi ki je od prvega
do zadnjega zlagana.

Kolesar jo je povozil. Hčerko
stražnika v Siški Marijo Cegnar je biciklist
Karol Cigler povozil ter jo znatno poško-
doval.

Vol jo je nabodel. Marija Brinovec
iz Dolenjske pri Cerknici je vol na paši
tako poškodoval, da ji je razmesaril spodnji
del telesa.

Nesreča. Dne 11. t. m. so v
Bistrici pri Galetu žaganice podjale Ivana
Gabrovca ter ga tako zmečkale, da ne more
več hoditi.

Reforma šolskega pouka poleti.
Dunajski okrajni šolski svet je predlagal
vladi, naj bi poleti šolski pouk sploh popold-
ne popolnoma odpadel in naj bi se zato
prišel šolski pouk že ob 7. uri jutraj. Iz
vladnih krogov o tem poročajo: Naučno
ministrstvo temu ni nasprotno, a ker je v
teku akcija na celim polju šolske higijene,
se za sedaj ne more posamezna točka re-
formirati. Za sedaj s šolskim poukom poleti
ob 7. uri jutraj še ne bo nič.

Izseljevanje. Brzoparnik »La Bre-
tagne« francoske prekmorske družbe (zastop
potovalna pisarna Ed. Smarda v Ljubljani),
je odplul iz Havra 7. maja in srečno došel
v New York dne 15. maja, vozil je 8 dni
9½ ure.

Ljubljanske novice.

Finančni komisar g. Janežič se je danes
ozdravljen odpeljal iz deželne bolnice. Mnogo
brojne njegove prijatelje bo ta vest gotovo
razveselila.

Ljubljanska društvena godba priredi
jutri, 21. t. m., od 8. do 12. ure zvečer
društveni koncert pri »Lloyd«.

Člani so vstopnine prosti, i člani plačajo po
40 vin.

V prisilno delavnico bodo iz Gorice pre-
peljali Al. Marušiča iz Opatjega sela. V Go-
rici je predsedal 18 mesecev zaradi raznih
tatvin. Bil je že 28krat obsojen.

Umrli v Ljubljani: Nežika Lenček, so-
prega asokurančnega uradnika; Neža An-
demar, delavka, 29 let, Stari trg 11; Fran
Vodopivo, dninar in Vladimir Hayne, sin
privatnega uradnika 1¼ leta.

Avtomobil, ali: policija, kje si? Poroča
se nam: Včeraj zvečer ob 9 uri se je pri-
peljal v naše mesto avtomobil — pravijo,
da sta bila v njem dva tučca, ki se peljeta
iz Berolina preko Dunaja in Trata v Rim,
od tod pa čez Tirolsko in Monakovo nazaj
v Berlin — in je id »Zvezde« zavil po
dvorskem nasipu v Zidovsko ulico k »Roži«.
Baje mu je bencina zmanjkalo; ker pa so
bile takrat že vse prodajalne zaprte, ni mu
preostalo drugega, kakor okrepčati se pri
»Roži«. Ne vemo, ali tudi tukaj ni bilo
mogoče bencina v razmerno kratkem času
dobiti, ali pa sta bila tučca zelo žejna —
faktum je, da je avtomobil še ob pol 10.
uri stal v Zidovskih ulicah, na njem pa sta
takrat sedeli — kako idlično! — dve na-
takarici od »Rože«. Ob tri četrt na 10. uro
je avtomobil vendar odkuril po Turja-
škem trgu naprej — tujcema pa smo želeli
»Sretan put«.

Pokopali so večeraj v Siški umrlega učiteljskega g. Antona Zimmermana. Oktet učiteljskihov mu je bil zapet pred hišo, v cerkvi in na grobu. Tovariši so umrlemu položili na krsto lep venec s trobojnimi trakovi.

*** Zopet vlom.** Danes ponoči je vlomil
do sedaj še neznan tat v Plankerjevo gostino
na Dolenjski cesti št. 53. Tat je ubil okno
in prišel v gostilniške prostore, kjer je vlo-
mil v dve omari in pokradel nekaj svalčic.
Vlomil je tudi v polfon in odnesel 50 vin.
Druzega denarja ni dobil.

*** Tatvina.** Ranzingerjevemu hlapcu Gu-
stavu Veberju je večeraj popoldne nekdo
utradel na Tržaški cesti z voza čevlje, vredne
6 K. Tatu, kateri je potem čevlje prodajal
drugim Ranzingerjevim hlapcem, je policija
na sledu.

*** Izseljevanje.** Včeraj se je odpeljalo z
južnega kolodvora 20 Hrvatov v Ameriko,
iz Amerike jih je pa prišlo 37. V Heb se je
odpeljalo 21 Hrvatov.

Darovi.

Zupanstvu v Zužemberku
doposlali so v razdelitev pogorelcem
v Hinjah v prvo pomoč: Občina Dvor
K 55 06 en voz sena ter 8 mernikov žita;
g. Fran Omers, veletržec v Kranju, 50 K,
pred. g. Zavbi kaplan v Zužemberku, 25 K,
pred. g. dekan Tavčar 20 K, neimenovani
dostojanstvenik 20 K, gospa Josip. Vehovec
20 K, g. dr. Konvalink 10 K, g. Gregorčič,
c. kr. notar, 10 K, pred. gosp. kaplan Černe
10 K, g. pl. Föderansberk, c. kr. major v p.,
10 K, g. Alojzij Vehovec 10 K, g. J. Vehovec
10 K, g. Fran Pehani 10 K, gosp. Jos.
Pehani 6 K, g. Modic, gostilničar, 6 K, g.
Karol Zavodnik 6 K, gospa Zavodnik Mar.
5 K, komisija za odmero vojaške takse 5 K,
g. Ivan Pehani 3 K, g. Modic, vpok. straž-
mojster, 3 K, g. Modrinjak, c. kr. okr. sod-
nik, 2 K, g. dr. Modic, c. kr. sodni pristav,
2 K, g. Cerk, c. kr. davkar, 2 K, g. Kutnar,
nadučitelj, 2 K, g. Slanc, vpokojeni stražm.,
2 K, g. Zuro, trgovec, 2 K, g. Siherl, or-
ganist, 2 K, g. Basquer, c. kr. kanc. v p.,
2 K, g. K. Nabitgal, 2 K, g. Znidaršič, tr-
govec, 2 K, g. Cukale 2 K, g. Fr. Rus, po-
sestnik, 2 K. — Po 1 K so darovali gg.:
Kernc, c. kr. kontrolor, Jerše, c. kr. kanc.,
Cerdih, Novak Karol A. Košiček, Fr. Zlaj-
pah, Hrovat ml., Zajc, učitelj, Jernej Lavrič,
J. Stupica, Karol Podboj, T. Tifolt, Anton
Škrbe, A. Smerke, J. Kadunc, J. Papež, J.
Košiček, Jos. Urbančič, Fr. Maver, Miha Ur-
bančič, A. Znidaršič, J. Legan, gospe Buta-
liš, Poš Zofija, A. Pečjak, gđ. Pavla Zlaj-
pah in gđ. N. Boldau; mnogo jih je tudi
darovalo manjše svote. Dalje so darovali:
Gospod Pehani Fel. 5 mernikov žita, gosp.
Dereani mnogo nove robe in stare obleke,
g. Koželj nekaj nove robe, g. notar Gregor-
čič obleke gospod Urbančič, c. kr. kancelist,
obleko itd. — V imenu nesrečnih pogorel-
cev izreka županstvo vsem darovalcem naj-
toplejšo zahvalo. Bog plačaj!

Vehovec, župan.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

200 hiš je pogorelo v mestu
Delatyn v Galiciji. Pogorela je tudi občinska
hiša in sinagoga. — Roparji ujeli
milijonarja. Dva ameriška milio-
narja, Karakaris in Vareys, so maroški ro-
parji ujeli na kapu Spartien in zahtevajo za
njo veliko odkupnino. — Stavka na
berolinski cestni železnici. Iz Berolina poroča 19. t. m. »Vorwärts«, da
je 1200 delavcev v delavnici berolin-
ske cestne železnice stopilo v stavko. — V
konkurz je prišel Artur Mieg, soimeji-
telj tovarne za porcelan Fischer & Mieg v

Birkenhammru pri Karlovih varih. Pasiva
znašajo dva milijona kron. — Čin bla-
znic. Iz Draždan se poroča: Trgovčeva so-
proga Messinger iz Wärmadofa je 19. t. m.
v blaznosti zadavila svoje tri otroke, sebi pa
prerezala trebuh. Bila je na mestu mrtva.
— Iz Belgrada poročajo: Vlada je skle-
nila sedati novo državno zbornico po na-
črtu dunajskega arhitekta Konstantina Jova-
novića za dva milijona frankov. Del konaka,
kjer je bil kralj umorjen, se podere in na
novo sedi.

Vojska v Tibetu.

London, 20. maja. Vseled iz-
redno resnih poročil iz Tibe-
ta vršil se je danes ministr-
ski svet. V najvišjih političnih krogih za-
trjujejo, da hoče vlada prijeti v Tibetu ob-
širno vojsko. Več ministrov, ki so bili
odotni iz Londona, je bilo brzvoja v-
no poklicanih v London.

Iz brzobjav.

Berolin. Zasebne vesti iz južno za-
hodne Afrike javljajo, da so Hereri še
za pet let preskrbljeni s stre-
lji v om.

Telefonska in brzobjavna poročila.

Katoliško-narodna zmaga.

Velika loka pri Trebnjem, 20. maja
Starodavna velikološka liberalna trdnjava ob
Temenici je padla. Katoliško narodnih ob-
činskih odbornikov je 16, liberalnih 8. (Ži-
veli zavedni volilci! (Op. uređ.)

Japonsko-ruska vojska.

London, 20. maja. Iz Sangaja potrju-
jejo, da so Rusi odstranili v luki potopljene
japonske branderje in da imajo sedaj
izhod prost.

Tientsin, 20. maja. (Kor. ur.) Reuter-
jev urad poroča iz Niučvana, da je japonska
Jalu armada v bližini Fenvančena doživela
prvi poraz. Rusi so jo potisnili nazaj.

Niučvan, 20. maja. Prvi poraz ja-
panske Jalu armade je velik.
Japenci so bili potisnjeni nazaj proti Fen-
vančenu in imajo mnogo izgub. Vsi
trgovci izjavljajo, da je izguba ladij »Ha-
cuse« in »Jošine« za Japonce velikan-
ski udarec, ker je s tem moč njho-
vega brodograjske zmanjšana za eno desetino.
Zgrajeni sta bili ladiji na Angleškem. »Ha-
cuse« je veljala Japonce 24 mi-
lijonov kron.

London, 20. maja. Z japonsko
velikoladjo »Hacuse« je utonil
tudi japonski contre-admiral
Našiva.

Tokio, 20. maja. Po mestu vlada ve-
lika žalost, ker so Japonci brez bitke izgu-
bili pred Port Arturjem na stotine ljudi in
dve najboljši svoji bojni ladiji.

London, 20. maja. »Standard« javlja,
da je Kuropatkin odpotoval v Harbin.
Mej Harbinom in Liaojanom je živo gibanje
čet. V Harbinu se koncentrirala armada, do-
naša se tja živež. Iz tega se sklepa, da na-
meravajo Rusi ondi osredotočiti svoje čete
in ondi začeti resen boj z Japonci.

London, 20. maja. V Tokiu namerava
japonska vlada zidati na svoje stroške kr-
ščansko cerkev in s tem tolmačiti, da pre-
stopa h krščanstvu. Japonska noče biti več
azijska in hoče povsem stati na stališču
evropskih držav.

London, 20. maja. (K. ur.) »Standard«
poroča, da so Japonci 16. t. m. po vročem
boju, v katerem so Rusi izgubili 2000 mož,
zasedli Hajpin 30 milj južno od Niučvana.

Bohinjska Bistrica, 20. maja. Danes
ob ½ 2. uri popoldne so prevrtali zadnjo
pet metrov široko steno v predoru med
Kranjsko in Goriško. Navdušenje veli-
kansko.

Benetke, 20. maja. »Difese« prinaša
pogovor svojega urednika s Pijem X. o
korakih francoske vlade proti katoličanstvu.
Pij X. je dejal, da se ničesar ne boji. Za-
vest ima, da je prav ravnal. Rimski kurija
se je vsega ogibala, kar bi moglo povzro-
čiti needinost mej Vatikanom in francosko
vlado. On pa se zaveda, da so tudi franco-
ski katoliki njegovi otroci in da je dolžnost
poglavarja cerkve, jih varovati.

—v— Zagreb, 20. maja. Stavkujoči
vseučiliščniki so na skupščini vnovič za-
htevali kazen za prekršitelje zakona, ki so

lani udeli v univerze in zadoščenje vseudi-
lišču. Stavkajoči vseučiliščniki so danes po-
ložili venec na Jelačičev spomenik.

Zemun, 20. maja. V Jéliku so bili po-
vodom komasacije veliki nemiri. Kmetje so
se navalili na občinsko hišo. Orožniki so
streljali. Dva kmeta sta mrtva, eden ranjen.
Nekega posestnika so kmetje skoro do smrti
pretepli.

**Oklopju slična barva za
zidovja,** katere boja je nesprenemljiva, sta
novitna tudi proti vplivu svetlobe
apna in vremena, ter neodkršljiva, je priporočljiva
posebno stavbinskim podjetnikom, zidarskim mojstrom,
hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da
lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslop-
jinega zidovja. Edina prodaja pri trdki **BRATA
EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.**
Vnanja naročila proti povzetju. 524 10 11-6

Razglas.

Podpisano načelstvo **razpisuje službo vodje,**
kateri mora biti več slovenskega in nemškega je-
zika, obenem dober računar ter tudi v trgovini vešč.
Prošjo lahko tudi ženske. Plača po dogovoru.
Prošnje je vložiti do 15. junija pri ome-
njenem društvu. 905 2-1
V Cerknem, dne 18. maja 1904.

Kmetijsko društvo
reg. zadruga z neom. zavezo v Cerknem, Primorsko.
F. Tavčar, načelnik.

Vabilo 896 1-1

na
prvi redni občni zbor
mlekarske zadruga
v Rovtah pri Logatcu,
registrovane zadruga z omejenim poročtvom
kateri se bode vršil
v nedeljo, dne 29. maja 1904,
popoldne ob 3. uri
v mlekarni v Rovtah.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Volitev enega člana v predstojništvo in dveh v nadzornišvo.
3. Odobritev letnega računa za l. 1903.
4. Slučajnosti.

V Rovtah, dne 16. maja 1904.

Predstojništvo.

Vabilo 897 1-1

na
šesti redni občni zbor
kmetijskega društva
v Rovtah pri Logatcu
registrovane zadruga z omejeno zavezo
kateri se bode vršil
v nedeljo, dne 5. junija 1904
popoldne ob 3. uri
v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu.
2. Potrjenje računa za l. 1903.
3. Volitev načelstva (treh članov).
4. Volitev nadzorstva.
5. Raznoterosti.

V Rovtah, dne 16. maja 1904.

Načelstvo.

Zborovalo se bode po § 81. društvenih pravil
brez ozira na število navzočih udov.

**Kdor hoče s slastjo jesti in dobro
prebavljati,**

naj vžije požirek

rastlinske „Florian“!
grenčice

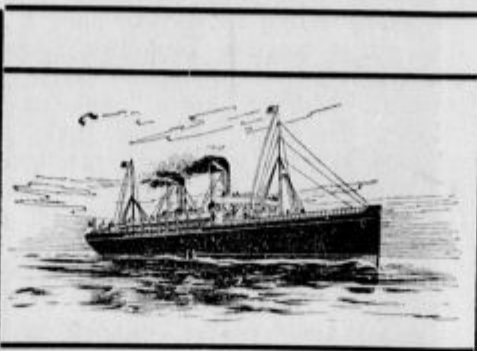
Odlikovana na mednarodni razstavi za živila
in zdravstvo v Parizu z zlato svetinjo in
diplomom. 868 (5)

Rastlinska destilacija „Florian“
v Ljubljani. **Poskusite!**

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano največja jednonadstropna hiša šte. 51 „pri Kraljiči“

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, lede-
nico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema **K. Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20;**
ustmene informacije se dobe istotam vsak dan od 12. do 2. ure popoldan. 818 14-12

Cunard Line

Amerika!

Vozne karte Trst-New York
in na vse štacije Severne Amerike
5 kron ceneje 5

nego pri vsaki konkurenčni liniji. (Sedaj Ljubljana-New
York kron 135.—) s prosto hrano in pijačo ter 100 kg
proste prtljage pričenši že od Ljubljane.

Prihodnji odhod iz Trsta:

Parnik Panonia 28. maja, parnik Ultonia
11. junija in pozneje vsake 14 dni.

Iz Ljubljane dan preje zvečer. Vozne karte in pojasnila
pri glavni agenturi „Cunard Line“. Naslov:

F. Nowy, koncesijonirani glavni agent.
Ljubljana, Marijin trg št. 1. 906 1

Trgovina z lesom naprodaj!

Protokolirana turdka, dobro upeljana, veliko skladišče z leseno
lopo, pisarna in stanovanje za delavce, blizu kolodvora.

Več pove **Hubert Gallé, Hamnik, Kranjsko.** 904 2-1

Za mojo dobro upeljano in renomirano na jako živahnem prostoru
mesta se nahajajočo

903 3-1

gostilno

iščem pod ugodnimi pogoji sposobnega gostilničarja na račun, čegar so-
proga je dobra kuharica. Gostilna se odda za 1. avgust. — Zahtevam
nekoliko kavicje.

Ponudbe ali natančne poizvedbe
v prvem nadstropju pod navede-
nim naslovom.

Jvan Škerjanec

gostilničar in posestnik
v Ljubljani, Hopitarjeve ulice šte. 6.

Primerna birmanska darila

892 3-3

Obleke za dečke, najfinejše iz-
vršene, po čudovito nizkih cenah
v največji izbi.

Oroslav Bernatovič
Kapamacija & Bondy

Angleško skladišče oblek, Ljub-
ljana, Mestni trg št. 5.

449 52-5

Samo
6 dni!

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzo-
parniki

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna
pisarna

ED. ŠMARDA

v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
blizu znane gostilne pri »Figovcu«.

Gostilna

na prav ugodnem kraju ob glavni cesti v
neposredni bližini Ljubljane

se odda takoj na račun

pod tako ugodnimi pogoji. 891 3-3

Več pove upravnistvo »Slovenca«.

V najem se odda takoj vinska obrt

s primernimi prostori in pod zelo ugodnimi
pogoji v nekem boljšem mestu na deželi.
Veščaki samci imajo prednost.

Ponudb na upravnistvo »Slovenca« pod
»Vinska obrt« št. 564 888 3-3

Častiti botri in botrce!

Priporočam vam svojo lepo zalogo birmanskih
daril, vsakovrstne zlatnine, srebrnine, namiz-
nega orodja (Besteck) in žepnih ur. —
Za obilni obisk prosi

z velespoštovanjem

Karol Januš, juvelir in zlatar
Ljubljana, Zidovske ulice 3.

Obleke za birmance

v največji izbi

po najnižji ceni

priporočata 866 6-4

Gričar & Mejač
Ljubljana,
Prešernove ulice št. 9.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zube pri frebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promene za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“
I., Wellzelle 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 332